

ne pre 4:30

niti posle 5:00

filip grujic

lica:

muškarac - 33

brat - 25

žena - 30

majka - 59

ona - 31

napomena:

svi su stalno na sceni, govore kao svojim prijateljima za kafom ili neprijateljima za ručkom.

govore tako da mi ne znamo kad su srećni a kad tužni.

I DEO

0. predgovor

nevezano jedni za druge. ali ipak, kao da smetaju jedno drugom.

muškarac, tu negde, zadovoljan, sa slušalicama u ušima.

majka:

moguće da znam da jedan i jedan daju uglavnom dva.

moguće da znam čovek ima dve ruke i noge dve.

moguće da je ovaj svet najbolji od svih svetova.

moguće srce kuca koliko može.

brat:

moguće da znam da dete mora biti od dva roditelja.

moguće da znam država je tamo gde su granice.

moguće da životinje ubijaju da bi preživele.

moguće zimi je hladnije nego leti.

ona:

moguće da znam da novac ume da kupi mnogo hrane.

moguće da znam između dva grada postoji razdaljina.

moguće da su neki ljudi pametniji od drugih.

moguće postoji dan i postoji noć.

žena:

moguće da znam da se čovek rodi negde i negde umre.

moguće da znam gravitacija definitivno postoji.

moguće da reka teče uvek u jednom pravcu.

moguće sve jednom prestane.

svi pogledaju u muškarca. on u početku to ne primećuje. očekuje se od njega da kaže nešto. muškarac skida slušalice. gleda ih. oni gledaju njega. gleda publiku. prođe minut. muškarac udahne. ali ne kaže ništa. gledaju ga i dalje. sve je veće iščekivanje. prođe još jedan minut. zaista svi broje u sebi sekunde. muškarac ih pogleda. udahne. da? ništa. vrati slušalice.

nervozni su. prekidaju se. svesni su prisustva, kako svog tako i tuđeg.

majka:

moguće da znam da -

brat:

moguće da znam -

ona:

moguće da -

žena:

moguće -

muškarac skida slušalice i napravi korak ka publici. pa još jedan. nervoza među ostalima je sve veća.

žena:

moguće -

ona:

moguće da -

brat:

moguće da znam -

majka:

moguće da znam da -

muškarac konačno progovori.

1. ispred aerodroma i u automobilu

muškarac:

pedeset dva sata

ne

ja tačno znam

možete da mislite

šta god želite

molim?

ne

ja tačno znam

pedeset dva sata

nisam spavao

ako se oduzme tri sata

onog popodneva

skoro sedamadeset pet sati

i sad konačno legnem

molim?

ja sam došao da vidim

brata

koji je dobio sina

moj brat

moj mlađi brat

dobio je sina

pre godinu dana

dobio je sina

žena ga isprdnula

ne znam da li je carski rez

ne

nisam siguran

kako se zove

ali znam da moj brat

ima sina

ima ženu

moj brat

moj mlađi brat

zar to nije dovoljan razlog

da dođem

molim?

deset godina je prošlo

da

deset godina

smršao je

i kosa mu je tamnija

imao je plave lokne nekad

mumlao je

a sad kad sam ga video

govori razgovetno

vozi

došao je po mene na aerodrom

sa svojom tamnom kosom

i metar devedeset

obučen u košulju

a na reveru ima

napisano ime.

brat:

dvadeset pet godina

još malo pa stariji od tebe

a?

nije nemoguće

svakako si uvek delovao mlađi

nego što jesi.

muškarac:

pitao sam ga

šta će mu to ime na reveru

kao seljak

ime na reveru

a on mi je rekao

da radi u hotelu.

brat:

tu blizu okretnice

znaš kako nisam znao

da složim neke stvari

niti

da povežem neke stvari

niti

da razumem neke stvari

niti

...

ali ovde u hotelu
tu blizu okretnice
stvari idu lepo
nemam šta da složim
niti da povežem
niti da razumem
samo dobijem pare
a pare nam trebaju.

muškarac:

izašli smo na autoput
u suštini
malo toga se promenilo
koliko sam čuo
rupe su veće ka Vojvodini
nego ka Nišu
što me je začudilo.

brat:

išli smo na aerodrom
u Nišu
za medeni mesec
kad smo spavali u Ženevi kod

Dragčeta, znaš?

put dobar

bolji nego ka Novom Sadu

ali kad smo stigli tamo

bože

gde sam ja nju doveo

ono je

ali ne preterujem

autobuska stanica

a okolo

Bugari i Cigani i Nišlije -

muškarac:

isto je to.

brat:

pomislio sam

gde sam ja nju doveo

čoveče

a ona divna

navikla na lepo

upoznaćeš je

a tamo

smrdi, onako

kao ranije...

gle ovo!

muškarac:

u tom trenutku

ubrzao je do granice

uhvatio sam se za sedište

uvek je bio bangav

a sad vozi ovako

ćutao sam

a on zadovoljan

urlao je od smeha.

brat:

bio motor 1.4

a ja ugradio 1.6

ubrzanje bilo 13 m

u sekundi

sad

svakako brži

piše da može do 162 kmh

ali gle!

muškarac:

onda je usporio

kad je video kolonu

kod Geneksa

i pogledao me

ja sam pogledao njega

očekivao je da ću nešto reći

bilo šta

poput

dobro izgledaš

jedva čekam da upoznam tvog klinca

drago mi je da te vidim

izvini

umesto toga sam ćutao

a on je okrenuo glavu ka putu

shvatio sam da mu dugujem

nešto

bilo šta

...

kako je mama?

brat:

ma dobro je

čeka te

kao i uvek.

muškarac:

glas mu se uozbiljio

bio je muževan

siguran

a onda me je pogledao.

brat:

Ona se udaje

znaš?

muškarac:

koja Ona?

brat:

tvoja Ona.

muškarac:

čestitaću joj.

brat:

poslao sam joj ja

poruku već.

muškarac:

onda smo stali pred ulazom

ništa se nije promenilo

na uglu diskont

kontejneri više nisu sivi

već zeleni

tu je trafika

pekara

kafić

košarkaški teren

u suštini

jedino kontejneri

menjaju boju.

brat:

stavili su žardinjere

oko drveća

....

hoćemo li?

2. kod majke, brata i bratovljeve žene u majčinoj kući

muškarac:

onda sam video majku

ništa posebno

dobila je koju boru

ne moram ja njoj

ništa ne moram

da se pravdam

kada me je videla

ciknula je

a šta je i mogla

majka kao majka

ali zapravo

nije izgled problem

majka govori manje

kreće se manje

nekad je umela

umela je da šeta brže od svih

umela je da pliva brže od svih

a sad kaže

zapravo

sad mi kažu

ne šeta više tako brzo

ne gleda više tako prodorno

izgubila je posao

tri godine pred

penziju

pedeset devet godina

pogled joj se negde izgubio

između srpske birokratije

i srpske politike

između svih godina provedenih

u zemlji iz koje nikad nije znala

da ode

pogled joj se negde izgubio

između svih mojih sranja

i mojih uspeha

između strepnje za nas dvojicu

i strepnje za svoj posao

ali tad

tad je brzo šetala

kao Nemica

pogleda usmerenog čvrsto

ka onom šta dolazi

znala je da broji korake

znala je da broji zaveslaje

a sad

sad su joj koraci sporiji

zaveslaji ređi

pogled opušteniji

skoro

da nisam mogao da je gledam

kad sam je video kako gleda

negde daleko.

majka:

vidi

nema više velike jelke

koji će nam kurac

jelka

samo otpadaju iglice.

brat:

rekao sam ti ja

skloniću ja iglice.

majka:

tako si rekao

sklonićeš i ovaj polomljen kauč

a vidi

kauč i dalje polomljen

ne samo da ga nisi sklonio

već sediš na njemu

isti kao otac

sve lepo

sve krasno

ma

bolje da ništa ni ne kažeš

ali zapravo je svejedno

sad

kad si se ti vratio

muškarac:

uzdahnula je

napravila pauzu

i okrenula se ka meni.

majka:

lepi moj

vidi ga

nemoj da se nerviramo

bezveze.

brat:

ovo je moja žena -

žena:

ovo je moj muž.

brat:

dobro, ja sam njen muž.

muškarac:

njega znam

dakle

ti si njegova žena

rekao sam joj

i pružio ruku

ja sam njegov brat

vidiš

nije tako teško

ti i ja

nešto smo njegovo

dok se ne upoznamo.

žena:

dakle, ti si taj koji deset godina ode. koliko ja razumem, posle deset godina se gube bilo kakve veze, pa čak i porodične, ne slažeš se? tako da, što se mene tiče, ti si za njega nepoznat koliko i za mene, pa bi mogli samo da se upoznamo, kao ljudi, bez svojatanja, šta misliš?

brat:

hajde, hajde.

muškarac:

nasmejao sam se

bratovljeva žena se nasmejala

svidala mi se

uvek je dirljivo

videti

ženu koja pokušava

da istera svoje

pa sam je pustio

da tera svoje.

žena:

ali ako ti je teško da zapamtiš, a čini mi se da imaš problem sa pamćenjem, bar parcijalni, onda za tebe mogu da budem i bratovljeva žena.

muškarac:

nema problema

rekao sam

mogu da zapamtim i drugačije

možda

majka bratovljevog sina?

odmakao sam se
i seo pored svoje majke
brat je odmahnuo glavom
ništa nije razumeo
ali je njegova žena
majka njegovog deteta
suviše volela mog brata
(ili bar mislila da voli)
pa mi je prišla
i pružila ruku.

žena:

možeš da me zoveš kako želiš, izvini. drago mi je da smo se upoznali.

brat:

a mali
bez zuba
spava
upoznaćeš ga sutra.

muškarac:

šta kažeš ti
majka
(tako sam je zvao kad sam mislio da je vreme

da se nasmejemo)

pitao sam je

zaista

ništa drugo nisam umeo

da pitam

ona me je pogledala

video sam da je htela

da zaplače

pa sam okrenuo glavu

ka bratu

i imbecilno se nasmejao.

majka:

nemoj tu da sediš

pući će krevet

za to se zahvali bratu

dođi

priđi bliže

vidi kako si lep

na majku

zar ne?

muškarac:

a onda me je zagrlila
i ja nisam imao druge
nego da je zagrlim
a oduvek sam to mrzeo
više nego išta
da zagrlim ljude.

3. ispred njene kuće

muškarac:

roditelji su joj živeli
na istoj adresi
video sam je kako silazi
niz stepenice
držeći se za gelender
ubrzanim korakom
kako je uvek silazila
skoro da je preskakala
stepenike
stajao sam naslonjen na kola
bratovljeva kola
stajao sam naslonjen
i nespretno završavao cigaretu
prisralo mi se
uvek mi se prisere

u ovakvim situacijama

...

ćao

rekao sam joj

okrenula se

nije me videla

ili bar nije mislila

da mene vidi

pašćeš jednom

niz te stepenice

pogledala me je

a onda se naglo okrenula

i počela ubrazno da hoda

tamo gde je nekad bila parkirana

lada niva

sa izbušenim gumama

potrčao sam ka njoj

i stavio joj ruku na rame

ona mi se izmigoljila

ne budi smešna

rekao sam joj.

ona:

pusti me.

muškarac:

ej bre.

ona:

pusti me, idiote.

muškarac:

ej bre

to je sve što sam

umeo da izustim

ej bre

a onda sam se nasmejao

i pustio je.

ona:

šta se smeješ?

muškarac:

pitala me je

i okrenula se

a ja sam počeo

da se smejem sve glasnije

zastala je i prišla mi.

ona:

šta je smešno?

muškarac:

ej bre

rekao sam joj

zar nije to smešno

to

da sve što ti i ja

umemo da kažemo jedno drugom

pusti me

i ej bre

...

ćutali smo.

ona:

šta?

muškarac:

vidim da hoćeš.

ona:

šta hoću?

muškarac:

ajde još malo

razvuci

desni kraj usne.

ona:

baš si sad došao, je l da?

baš sad, zar ne?

baš si sad odlučio da dođeš.

muškarac:

pogledaj

nije teško

rekao sam joj

a njena usna

nije se micala

samo je

podrhtavala od besa.

ona:

ružan si.

muškarac:

nije valjda?

pitao sam je

nasmejao se

i pogledao je

krenuo sam da stavim ruku

na njeno lice

ali je ona okrenula glavu

pa sam se počeo

nisi ni ti nešto lepa

rekao sam

i primetio da joj se desni kraj usne

razvlači u osmeh.

ona:

neverovatan si.

muškarac:

znam.

ona:

neverovatno glup.

muškarac:

znam.

ona:

neverovatno naivan.

muškarac:

okrenula se i otišla

ovaj put

nisam je pratio

bilo mi je dovoljno

gledao sam joj u leđa

a ona je hodala pogrbljeno

namerno

znala je da volim

više od svega

ženska leđa.

4. nekad dok brat leži, beba leži, majka leži, ne pre 4:30, niti posle 5:00.

žena:

pre samo dve godine stajala sam na obali mora i gledala u brodove sa mornarima, koji će da dođe na moje ostrvo.

pre samo dve godine, nije mi bilo važno da li sluša cecu ili bjork, dok god ume.

pre samo dve godine, imala sam drugaricu i delile smo stan.

pre samo dve godine, ta drugarica je zatrudnela i odselila se.

pre samo dve godine, došla je nova drugarica.

pre samo dve godine, dovela je momka u stan.

pre samo dve godine, taj momak je ostao kod nas.

pre samo dve godine, postala sam višak.

pre samo dve godine, videla sam drugarice sa stomacima.

pre samo dve godine, nije mi bilo dovoljno.

pre samo dve godine, treća drugarica mi nije dala da je poljubim jer se boji zaraze.

pre samo dve godine, pišala sam gde sam stigla.

pre samo dve godine, moji roditelji su i dalje verovali u mene.

pre samo dve godine, moji roditelji su prestali da veruju u mene.

pre samo dve godine, svi su se ljubili sa svima.

pre samo dve godine, ostala sam odjednom sama.

pre samo dve godine, shvatila sam šta je lakše.

pre samo dve godine, naučila sam da volim.

pre samo dve godine, upoznala sam njega u hotelu.

pre samo godinu dana, nisam se više ljubila sa drugaricama, da se ne bih zarazila.

pre samo godinu dana, mazila sam svoj stomak.

pre samo godinu dana, opet sam počela da imam drugarice.

pre samo godinu dana, nije mi bilo bitno da li ume.

pre samo godinu dana, zaboravila sam sve koji slušaju cecu ili bjork.

pre samo godinu dana, nisam više pišala gde stignem.

pre samo godinu dana, postala sam žena.

zar ne?

zar ne?

zar ne?

5. nekud gde je lepo

muškarac:

prošla su tri dana

a ja sam shvatio

da sam zaboravio da vidim klinca

mora biti da je dalek put

iz šangaja do beograda

ali prošle noći

čuo sam klinca

čini mi se

kako se smeje

ovako:

brat:

ha-ha-ha-ha-ha

žena:

hahahahahaahaha

brat:

ha-ha-ha

ha-ha-ha

majka:

heheheeeeeeeee

muškarac:

ti više plačeš

nego što se smeješ.

majka:

ja plačem uvek

plačem i kad se smejem.

muškarac:

čini mi se

u to neko vreme

pogledao sam kroz prozor

i čuo nju

kako se vraća kući

sa nekim muškarcem

oko vrata

smejala se

grleno

ovako:

ona:

hoho hahaha uuuu

hoho hahaha uuuu

muškarac:

a dok sam se gledao

u ogledalu

i nameštao kosu

primetio sam da mi

desni čuperak

iskače stalno

primetio sam

suviše je kratka šiška

da pokrije zalizak

primetio sam

u desnom uglu

kako bratovljeva žena

češka mog brata

petkom uveče

moj brat

od dvadeset pet godina

sedi

petkom uveče

na kauču

u majčinom stanu

dok ga njegova žena

češka

primetio sam

smeju se

prigušeno

ovako:

brat i žena:

hehe khm khm

muškarac:

čuo sam

poljubili su se

onako kako se ljube

stari ljudi.

brat i žena:

cmok-cmok

muškarac:

u nekom trenutku

kad je ostao sam

prišao sam mu

i lupio mu čušku

pa ga zagrlio

...

šta radiš ti to?

pitao sam ga

a on se nasmejao.

brat:

ništa.

muškarac:

ime na reveru

dvadeset pet godina

klinac

žena

jesi ti bre normalan

pitao sam ga

je l se sećaš ti

kad sam te vodio prvi put

pa si se ljubio sa tamarom

pa si se ljubio sa draganom

pa si se ljubio sa milenom

pa si se ljubio sa anči

pa si se ljubio sa markovićkom

pa si se ljubio sa onom sisatom

i šta ostalo

šta ostalo od svega toga

pitao sam ga

a on spustio glavu

i rekao mi da je srećan.

brat:

i to srećniji

nego

kad sam ljubio

tamaru draganu milenu anči markovićku onu sisatu.

muškarac:

lupio sam mu ćušku

budalo

rekao sam mu

za tri godine

ima da plačeš

kao majka

uostalom

mislio sam da umeš da razmišljaš

bolje nego ranije

ali onda vidim

ime na reveru

žena

klinac.

žena:

ustao je sa kauča -

brat:

ustao sam sa kauča

i otišao u sobu.

žena:

legao je pored mene

skinula sam gaćice.

brat:

skinula je gaćice

i ja sam skinuo majicu.

žena:

on je skinuo majicu

a beba je zaplakala.

brat:

beba je zaplakala

i ja sam je pogledao.

žena:

pogledao je bebu

pogledao je mene.

brat:

i počeo sam da plačem.

muškarac:

čini mi se da sam čuo

nekog da plače

pa sam se nasmejao

ovako:

ha ha he he

he he ha ha

ne može uvek

biti sve tako dobro

i ja sam anđeo

anđeo jer vraćam ravnotežu

da se ne poubijaju posle.

6. intermecco:

govore sami za sebe, ali ponekad čuju tuđu reč i nastave misao.

majka:

moguće da znam da čovek sve radi sa nekim razlogom.

moguće da znam par lepih reči i par tužnih.

moguće da potajno želimo sve što sanjamo.

moguće -

brat:

moguće da znam da sve što sam sanjao nije tako ispalo.

moguće da znam gde skrenem levo gde desno.

moguće da se zaljubi čovek a to ni neće.

moguće -

žena:

moguće da znam da se čovek zaljubi kad nauči da se zaljubi.

moguće da znam udobnije je spavati sam nego sa drugim.

moguće da lepota brzo brzo prođe.

moguće -

ona:

moguće da znam da neki ljudi ostanu lepi uvek.

moguće da znam iznutra da se pojedem.

moguće da ništa nikad ne prestane.

moguće -

majka:

moguće postoji dobro i postoji zlo.

brat:

moguće da čovek osedi pre starosti.

žena:

moguće da znam kad sve prođe uvek bude žao.

ona:

moguće da znam da kad stoji tu, onda stoji tu i neće da izađe.

majka:

moguće da znam da -

brat:

moguće da znam -

žena:

moguće da -

ona:

moguće.

II DEO

1. izlet sa porodicom

muškarac:

otišli smo pored reke

u malo vojvođansko mesto

gde komarci napadaju jače

a devojke nose manje

otišli smo pored reke

moj brat

njegova žena

njihov klinac

moja majka

izuli smo cipele i skinuli čarape

stavili smo noge na ligeštule

tamo smo znali da odlazimo

kad je bilo lepo

a sad je lepo

nešto posle uskrsa

kad dan konačno traje

koliko dan treba da traje

majka je naručila limunadu

i tražila da je slikamo

dok sedi na ljuljašci

koja lebdi nad tisom

tražila je da sednemo na ljuljašku pored

moj brat i ja

jedan sa jedne strane

drugi sa druge

bratovljeva žena nas je fotografisala

ali onda je moja majka

pozvala i bratovljevu ženu

da nam se pridruži
konobar nas je fotografisao
izgledalo je otprilike ovako
(pa sad nekako se nameste kako je izgledalo).

majka:

ne znam šta je ono
da li je petao ili paun
da li je kokoška ili fazan
ja evo majke mi
ne znam šta je ono.

muškarac:

pokazala je na životinje
koje su skakutale pored nas
i zaista
niko od nas nije znao šta je
da li je kokoška ili fazan
da li je petao ili paun.

majka:

vi ste na mene duduci
može biti svašta
a ovaj mali

nemoj da ne zna šta je

kokoška fazan petao paun

nemoj da ne zna

da ne kažu

vidi ovu gradsku decu.

muškarac:

nasmejali smo se

majka je bila lepša pod suncem

nego u kući

bila je mlađa na ljuljašci

nego na polomljenom kauču.

brat:

on će da zna mnogo

i šta je petao paun

on će da zna više

nego što mi znamo.

žena:

uzela sam klinca iz kolica

skinula mu čarape

i stavila ga na travu

hodaj

mali

hodaj

rekla sam mu

a mali je pao.

muškarac:

tačno na prvi rođendan

napravio sam prvi korak

bio je kilav, kažu

drugi je već bio bolji

treći siguran

a četvrti

ostao je onakav

kakav je danas.

brat:

ajmo mali

jedna noga

he-he

nemoj da kažu da si na mene

pa da prohodaš sa dve

kad već uveliko svi hodaju

kad već neki trče

hajde mali

jedna noga

he-he

pa druga

vidi ga

pao!

muškarac:

hodao sam od jednog stola

do drugog

majka je raširila ruke

a otac je zagrlio.

majka:

pa on hoda

jebote!

muškarac:

tako je rekla.

majka:

gledaj kako ja hodam

vidi kako mi je snažna noga

pa jeste, šta se smežete

čvrsto noga na zemlji

jedna pa druga

tako je

ajde

u pičku, opet je pao.

muškarac:

a onda sam ja prišao klinču

uhvatio ga za ruke

majka je nastavila da se ljulja

ispijajući limunadu

brat je snimao sve

njegova žena se smejala

i izazivala petla pauna kokošku ili fazana

uhvatio sam klinca za ruke

i pustio ga

napravio je jedan korak

ajde mali

delovalo je kao da će pasti

pa je napravio drugi korak

malo bolji

bravo mali

treći korak već siguran

i četvrtim je stigao do moje majke.

majka:

pa on hoda

jebote!

muškarac:

majka je skočila sa ljuljaške

i poljubila klinca

moj brat je poljubio svoju ženu.

brat:

snimio sam

sve sam snimio.

2. u frizerskom salonu kod nje

muškarac:

ušao sam u frizerski salon

rekli su mi da tamo radi

da će da se uda za gazdu

ušao sam

ali tamo nije bila ona

zapravo

nije bilo nikog

pa sam seo u stolicu

i čuo glas iza zavese.

ona:

dolazim!

muškarac:

stala je iza moje glave

i pogledala u ogledalo

kad je ugledala moje lice

nisam mogao da odolim

a da se ne nasmejem

gledajući nas u ogledalu.

ona:

imaš hrabrosti da mi poveriš svoju glavu?

muškarac:

ne bi mi bio prvi put

rekao sam joj

i zavrteo se na stolici.

ona:

šta hoćeš?

muškarac:

da ti kažem par stvari

nešto istine

nešto laži

(nasmejala se)

da te pitam par stvari

objasnim nekoliko

nekoliko opravdam

i na kraju

ako možeš da me ošišaš

gore mi stanji

ali nemoj mnogo da mi diraš.

ona:

to će da te košta dvesta osamdeset dinara.

muškarac:

ako budeš dobra

dobićeš i bakšiš

rekao sam joj

ali se ona nije nasmejala

iako mislim da je to

dobra rečenica.

ona:

dakle, da počnemo. zanima te da li sam srećna - srećna sam.

dalje, zanima te da li i dalje imaš neke šanse - nemaš.

dalje?

muškarac:

slušaj,

hajde prvo da me ošišaš

pa ćemo da pričamo

ne mogu sebe da shvatim ozbiljno

sa ovom šubarom na glavi

...

ćutali smo

dok me je šišala

...

slušaj

rekao sam ti

ti i ja znamo mnogo više

jedno o drugom

od same mržnje

pogledaj kako si me ošišala

prišao sam ti

znala si da ovde imam mladež

koji će jednom sigurno da otpadne

ti i ja

imali smo samo

nešto zajedničkih knjiga i radni sto

rekao sam ti šta mi je otac rekao

ti i ja smo se mladi upoznali

i ja znam da si ti znala

da sam ja otišao

zato što smo se ti i ja mladi upoznali

ja znam da si ti znala

da sam ja otišao

da bih ti se jednom vratio

povukao sam tvoju stolicu

i približio je sebi

ja to ne mogu da shvatim

to

da ti koja me toliko poznaješ

odeš za neku seljačinu

gazdu

kojem ćeš jednom da peglaš premale košulje

kad mu se stomak izlije iz pantalona

ali u redu

ustao sam i okrenuo se od tebe
gledajući te u ogledalu
ako treba da ti se izvinim, hoću
ako treba da kažem da mi je žao, jeste
ako misliš da bi izdržali ceo život
bez ove bedne pauze
od deset godina
ja onda zaista ne znam
zašto trošim vreme u razgovoru
sa nekim ko ne može racionalno
da sabere dva i dva
misliš da je meni bilo lako
da odem
pitao sam te
i opet se okrenuo ka tebi
ovaj put se približivši još više
ja sam otišao jer bi se kad tad
posvađali
a ovako
samo se prekinulo
a kad se tako prekine

uvek se pitaš šta je moglo da bude

a ja sam želeo upravo to

da kad se vratim

ti shvatiš

...

slušaj -

ona:

ne, ti mene slušaj -

muškarac:

samo da završim

molim te

ne tražim ništa više od nas

primetio sam da su mi vodene oči

pa sam se zagledao direktno u nju

uvek su mi bile svetlije

tako vodenkaste

ne tražim ništa više

osim da budemo pametni

pogledaj naše roditelje

ne postoje više brakovi

samo pederi veruju u njih

naši roditelji su ili razvedeni
ili nesrećni u braku
lažu jedno drugo četrdeset godina
da bi pred smrt shvatili da život
nije morao tako da izgleda
ja ne želim to
ne želim da se ti i ja
okrenemo za četrdeset godina
i shvatimo da se mrzimo
da bi zaklali jedno drugo
nikad nije bio veći jaz
nego između naših roditelja i nas
i ako ne uspemo da pronađemo način
da opstanemo
ponavljaćemo njihove greške
a ja to zaista ne želim
ne tražim ništa više od tebe
pogledao sam te direktno u oči
pa sklonio pogled
i napravio pauzu
a zatim ga vratio na tvoje oči

samo tražim da razumeš

par stvari

prvo, tvoj gazda će jednom ostati bez salona

zanati izumiru

zatim, želim da razumeš da to

što ti i ja imamo

neće moći da se zameni

i poslednje

nedostajala si mi

a znam da sam i ja tebi nedostajao

zašto bi bacili to

samo jednom si ti

razumeš ti to

samo jednom si ti

a onda puf

nestalo

i nikad više nećemo postajati

ti i ja

nasmejao sam se

i stavio ti ruku na obraz

ovaj put

nisi okrenula glavu

ej bre

rekao sam ti.

3. ona, nekad kad svi spavaju, ne pre 4:30, niti posle 5:00

ona:

jednom mi se otac razboleo, mislila sam ozdraviće.

nije.

jednom mi je majka plakala tri dana, mislila sam prestaće.

jeste.

jednom mi se brat oženio, mislila sam biće mu dobro.

ne znam.

jednom sam otišla sa fakulteta, mislila sam vratiću se.

nisam.

jednom sam platila račune, mislila sam moram da radim.

jesam.

jednom sam krenula da se borim za sebe, mislila sam uspeću.

ne znam.

jednom mi je rekao ej bre i poljubio me. rekao mi je više puta ej bre i više puta me poljubio.

jednom mi je rekao da ću jednom umreti i da će on jednom umreti i da ćemo svi jednom umreti.

šta sam mogla da uradim?

šta?

4. muškarac i brat na basketu

muškarac:

probudio sam se ranije
nego što sam očekivao
probudilo me je sunce
tačno na desno oko
upeklo i ne pušta
ustao sam i otišao da pišam
očekivao sam da će majka biti budna
ali izgleda je i ona spavala
pišao sam
poprilično dugo
i kad sam izašao
otišao sam na terasu
a tamo je sedeo moj brat
ispruženih nogu na stolici
sklonio sam mu noge i seo pored
ne možeš da spavaš?

brat:

klinac urlao celu noć
boli ga stomak
konačno zaspao

a ja više nisam mogao.

muškarac:

delovao je umorno

tužno čak

gledali smo na košarkaško igralište

ispod zgrade.

brat:

sklonili su metalne mrežice.

muškarac:

pičke.

brat:

jedan magarac se posekao

kad je zakucavao.

muškarac:

ustao sam

(gde ćeš?)

pitao me je

otišao sam do sobe i uzeo metalne mrežice

koje sam kupio

i vratio se sa njima

ajmo da zamenimo

rekao sam mu

a on me je pogledao.

brat:

kako si znao?

muškarac:

nekad znam mnogo više
nego što izgleda
rekao sam mu i nasmejao se
krenuo sam ka izlaznim vratima
a on je izašao za mnom
a lopta?
pitao sam ga.

brat:

napumpana.

muškarac:

bio je ponosan
a ja sam znao da je lopta čekala
od kad sam stigao
dakle
spustili smo se dole peške
i izleteli na teren
šutnuo je odmah
i rekao:

brat:

za tebe.

muškarac:

pogodio je
a ja nisam želeo da šutnem
a pogotovo ne za njega

jer sam znao da ću promašiti.

brat:

jebote, nemamo merdevine.

muškarac:

i zaista

stajali smo kao dva mazgova

ispod koša

nedovoljno visoki da dohvatimo mrežicu

tako da smo gledali u nju neko vreme

nismo baš ovo dobro promislili, zar ne?

brat:

ma, smislićemo već nešto

he-he.

muškarac:

rekao sam mu da mi sedne na ramena

čučnuo sam

i kad je seo

umalo sam ostao u tom položaju

ali nekako sam uspeo da ga dignem

smejali smo se

hahaha

hehehe

čepkao je po košu

pokušavao da namesti mrežicu

ali nešto je dugo trajalo

šta se dešava?

brat:

hoćeš da se ljutiš?

muškarac:

šta je sad?

brat:

ne ide.

muškarac:

kako ne ide?

brat:

mala mrežica.

muškarac:

spustio sam ga dole

iznerviran i rekao mu

da se sagne

da ću ja da zamenim

i tako se i desilo

čučnuo je

a ovog puta sam ja njemu na ramena

čeprkao sam po mrežici

i nekako skinuo

ovu od kanapa

izgledali smo kao dva kretena

cerekajući se u sedam ujutru

jedan drugom na ramenima

kao nestabilna bandera
na nekom močvarnom tlu
nekako sam namestio mrežicu
ali kad me je spustio
i kad smo je pogledali
primetili smo da ne izgleda tako
kako smo zamislili
već je išla nekako
šta znam.

brat:

kao sise neke babe.

muškarac:

da, kao sise neke babe.

brat:

ako te pobedim -

muškarac:

kupiću ti avionsku kartu

da dođeš

samo ti.

brat:

a ako izgubim?

muškarac:

videćemo

rekao sam mu

i krenuli smo da igramo

...

naravno, pobedio sam ga
pa smo seli ispod koša
pokušavajući da dođemo do vazduha.

brat:

znači, ništa od karte?

muškarac:

nasmejao sam se
ne brini ti ništa
rekao sam mu
i bilo je lepo
kao da nije prošlo
ni deset minuta
kao da je opet imao
petnaest
a ja dvadeset tri
kao da je opet bio blentav
ćutali smo neko vreme
tako zahvalni
hladu.

brat:

znaš, danas kad sam sedeo ujutru
kad celu noć nisam mogao da spavam
pomislio sam -

muškarac:

znam.

brat:

šta znaš?

muškarac:

rekao sam ti već

mnogo više nego što ti misliš.

brat:

ne znaš ti ništa

kad nisi bio tu

ne znaš ti kako je majka

samo prestala da se raduje

ne znaš kako sam ja

konačno počeo da se radujem

i onda dođeš ti

i ja shvatim

...

muškarac:

znam.

brat:

ja shvatim da čovek može lakše živeti

bez da ga neko budi noću

razumeš

dođeš ti i ja shvatim da ime na reveru

kako ti kažeš

može da bude ime u novinama

i ja shvatim da ja ne mogu više
od ovoga što jesam
razumeš
da ja ne mogu više od ovoga
što imam danas
i mislio sam da sam sa tim
u redu
znaš šta je majka govorila
dobro je da se zaposli bilo gde
to je govorila
dobro je dok može nešto da radi
a ja sam se pravio da ne čujem
i ja sam se borio protiv toga
to, recimo, ne znaš
misliš da ja nisam hteo ime u novinama
kao ti
umesto imena na reveru
ali sam naučio to da prihvatim
i budem srećan
a onda kad si ti došao
kad klinac plače celu jebenu noć
kad je ženino lice
jedino koje znaš
ja pomislim kako si ti negde daleko
jebao azijatkinje

dok sam je ja gledao kako doji

ja pomislim kako si ti

ma zajebi

je l to znaš?

muškarac:

znam.

brat:

pa zašto si onda došao?

muškarac:

zato što još nije kasno

da jebeš azijatkinje

toliko je klinaca odrastalo

samo sa majkom

eto recimo

ti i ja

i šta nam fali?

pitao sam ga

a on je ustao iznerviran

šutnuo na koš

i pokušao da zakuca

ali se rasekao na mrežicu.

brat:

pusti

u pičku.

muškarac:

znaš i sam da i tebi nekad može

biti ime u novinama

vidi kakav si

džin jebote

lep.

brat:

ali ne kao ti

razumeš

ni pametan

ni lep.

muškarac:

nisam znao šta da mu kažem

jer to je bila istina

pa sam uzeo loptu

i šutnuo na koš.

brat:

a najgore je

što mi je drago da si tu

što neću da opet odeš.

intermeccco 2

govore bez nekog reda sledeće rečenice. svako pokušava da kaže svoje, ali uspe tek kad savlada drugog. muškarac ne. on je miran. mirniji nego ikad. brat i žena se drže za ruke.

moгуće da znam da volim šarene zidove više od belih.

moguće da znam beli zidovi daju na prostranosti.

moguće da čovek promeni celog sebe.

moguće ništa od toga ne uspe.

moguće da znam da su ljudi lepi dok su mladi.

moguće da znam plavo ne ide uz crno.

moguće da gledamo u bulevar da ne bi brojali ovce.

moguće postoji opravdanje za sve.

moguće da znam da sam voleo/la mnogo ljudi.

moguće da znam mnogo ljudi koje sam mrzeo/la.

moguće da sam želeo/la mnogo ljudi da umre.

moguće mnogo ljudi mi se jebalo.

moguće da znam da sam voleo/la ljude koje sam želeo/la da ubijem.

moguće da znam mnoge ljude koje sam mrzeo/la, a želeo/la da jebem.

moguće da -

moguće da znam da -

moguće -

moguće da znam da moguće da znam da moguće moguće znam

moguće da znam znam moguće moguće da znam da da da moguće

.....

kao da je nešto iz njih izašlo. telo im je postalo opuštenije. postali su mirni. gledaju jedno drugo. ništa više od toga. a onda muškarac poljubi nju u usta. brat i žena puštaju ruke.

muškarac:

prošlo je mesec dana.

III DEO

1. majka i brat - ne pre 4:30 niti posle 5:00

brat:

tako su neke stvari jasne, da ne znam da li se to meni samo čini da su jasne.

na primer, kad zatvorim oči vidim:

sebe u ovom stanu, jednom jedinom stanu koji poznajem, kako sam govorio majci da ću uvek da ostanem u njemu, pored nje, da ne bude sama, kakav sam kreten bio, da mi je falilo par osoba da me usmere kad majka nije znala i nije imala strpljenja, vidim:

lako sam mogao da budem drugačija osoba, da postanem ubica ili samoubica, bolji ili lošiji, ali nikad, zaista nikad nisam mogao da postanem nešto drugo od ovog što sam danas, jedan običan, sasvim običan čovek kojem nije svejedno, ali koji prihvata, vidim:

majka:

kako je uvek na prvom mestu bio uspeh i prema tome sam cenila ljude, ko je bio sposoban, a ko nije, vidim kako je on uvek ostao pored mene, nesposoban da ode, a jedino što sam ja želela je da bude samostalan, nije meni niko bio potreban, osim nekog muškarca, koji nije moj sin, osim nekog muškarca koji će da tu bude kad je teško, a vidim:

teško je mnogo često.

brat:

i onda pogledam oko sebe, pa vidim:

trebalo je da znam neke stvari bolje, trebalo je da znam kad sam srećan, a kad nisam, trebalo je toliko toga da znam, ali ja jednostavno nisam znao kako, trebalo je da umem da shvatim kada

samo prihvatam sebe, a kad zaista potiskujem sve što sam ja, a često sam ja ono šta potiskujem, i onda zatvorim oči, pa vidim:

majka:

bila sam dobra majka dok sam bila majka, bila sam dobra majka dok su mi otac i majka bili živi, dok sam bila mlada i zarađivala dovoljno da odemo gde dupe želi, trebalo je da znam da držim jezik za zubima kad su se lomile stvari, a vidim:

lomile su se stvari često.

brat:

trebalo je da umem da ne slušam šta se govori iza zatvorenih vrata, a govorilo se svašta, dok su zidovi bili tanji nego što su to ljudi mislili, a sad kad pogledam kroz ta vrata, samo vidim:

majka:

kako su meni deca bila sve, samo jer sam sebe naterala da mi budu sve, koliko gradova nisam videla jer su mi deca bila sve, koliko muškaraca nisam upoznala jer su mi deca bila sve, koliko poslova nisam dobila jer su mi deca bila sve, vidim:

kako su deca odrasla, a ja njima nikad neću biti sve kao što su oni meni bili.

brat:

i sve je vrlo jednostavno, kad prihvatiš da je jednostavnost jedino rešenje za sreću i ja mogu da kažem da sam bio srećan, dok sam mislio da je sve jednostavno.

majka:

ali kad sam prihvatila da deca nisu sve, postalo je komplikovano.

brat:

i kad sam prihvatio da nije sve tako jednostavno, postalo je opasno.

majka:

i kad vidim da sve što volim može biti u ovoj sobi, ali isto tako i mnogo daleko, dalje nego što sam ikada otišla.

2. u stanu, rođendan majke, a tamo svi (pokret je umnogome različit od govora, pokret odiše slavljeničkom atmosferom)

muškarac:

možda jedino deca

teže prihvataju starenje

svojih roditelja

od njih samih

nije majka ništa starija

nego juče što je bila

ali danas

kad puni šezdeset

ta brojka zvuči

ostaje

teško da će imati prilike

za nove ljubavi

bar ne strastvene

teško da će imati prilike

za nove poslove

bar ne iznuđene

a kad je dunula u svećice

nasmejana

pitao sam se

koju želju je zamislila

i da li zaista misli

da će se ostvariti.

majka:

pre nego što je trebalo da

dunem u svećice

pitala sam se

da li da zamislim želju za sebe

ili za njih

a onda sam ih pogledala

ovaj stariji smeje se

i ne prestaje

gledam ga dugo

izrastao u lepog muškarca

a pored njega ona

nosi krst oko vrata

i savršeno znam

on će opet da ode

neće on da bude pored nje
kad nosi krst oko vrata
magarac jedan
i onda pogledam ovog mog
mlađeg
smeje se manje
i ja ne znam šta mu je
samo vidim
gleda nekako
blesavo.

brat:

osećam da mi se dlanovi znoje
a nešto u meni se smeje
i nešto u meni plače
dok gledam svoju ženu
kako hrani našeg klinca
a klincu sve ispada iz usta
hteo bi toliko toga da pojede
da ne zna šta bi pre
a ona ga hrani
pa se iznervira

i ne zna da sam tako i ja

jeo mahnito

dok mi se ne povraća

iznervirala se

i stala na prozor da zapali

isplazila mi se

odnosno bar sam mislio da mi se isplazila

a onda sam se i ja njoj isplazio

rekla mi je budalo

ne plazim se tebi

već bebi

okrenuo sam se

a tamo zaista beba

smejala se

dođi budalo

rekla mi je

i ja sam došao do nje

poljubila me

a meni su počeli opet dlanovi da se znoje

nešto unutra je plakalo

a nešto se smejalo

pogledao sam u svog brata
da vidim da li se njemu dlanovi znoje
dok priča sa njom.

ona:

pitala sam se koliko će ovo da traje
nisam ni ja luda
pa da ne znam
da sve jednom prođe
ali meni bude žao
da sve jednom prođe
gledala sam je kako stoji na prozoru
i puši
gledala sam je kako hrani svog klinca
i nervira se
gledala sam je kako ljubi svog muža
i smeje se
znala sam
moralo je nešto da bude pogrešno u svemu tome
suviše je delovala srećno
suviše je delovala ispunjeno
ali znam da je samo pre dve godine

povraćala po ćoškovima

i pljuvala po deci

pitala sam se

kad će jednom da pukne.

žena:

dok sam ljubila ovu svoju

budalu

videla sam nju da me gleda

pa sam pogledala u njega

takve najbolje znam

sa takvima sam se najbolje družila

takvi su se najbolje družili sa mnom

pa odlazili

ili odlazila ja

gledala sam ga i odjednom

postao mi je simpatičan

tako siguran u sebe

naduven kao balon

a tako tužan

takve najbolje znam

jer sam takva ja bila

i onda će samo jednom
da stane
i sve šta je mislio
samo će početi da se urušava
dok se nešto drugo rađa
i onda će da gleda u svog klinca
kako ne zna da jede
niti da hoda
niti da poveže neke stvari
i misliće da je srećan
a onda će da se pojavi
neko kao što je on ili ja
ko to još nije shvatio
i onda sranje (smeh)
majka je dunula u svećice.

majka:

zamislila sam želju za sebe
neću da vam kažem koju.

muškarac:

prišao sam joj
i poljubio je

srećan rođendan!

brat:

prišao sam joj

i zagrlio je

i nisam hteo da pustim.

žena:

pusti mene da čestitam.

muškarac:

i tako smo svi grlili majku

video sam brata

da će da plače

on nije navikao da odlazi

a mora

pa neka se jednom vrati

mora da ode kad niko ne sumnja

da će da ode.

ona:

je li to greškom ovde šestica?

zar ne treba da bude pedeset?

majka:

zagrlila me je

pedeset godina, ne šezdeset

u pravu si

nasmejale smo se

a sad ću malo da jedem tortu

hvala!

muškarac:

svi smo se smejali

pa smo stali pored prozora

ona i ja

znaš da si lepa

rekao sam joj.

ona:

znam.

muškarac:

onda neću da ti kažem.

ona:

umem ja da slušam.

muškarac:

stvarno si lepa

rekao sam joj

i poljubio je u usta

umrljan od čokoladne torte
umazao sam je celu
pa sam onda krenuo da ljubim
po čelu
po obrazima
a ona je postala sva čokoladna.

ona:

idiote!

vidite šta mi radi?

majka:

a ja sam videla šta radi

odlazi

pa sam pogledala u ovog mog mlađeg

stajao je kao usran golub

prišla sam njegovoj ženi

i poljubila je u čelo

umesto njega

da uvek tako ostaneš lepa.

3. pogovor pre kraja

majka, žena i ona stoje same.

ona:

moguće da znam da mi nije potreban ni gazda ni on da budem srećna.

moguće da znam potreban mi je neko da sreću delim.

moguće da postoji mnogo ljudi i mnogo lica.

moguće i ta lica će jednom da prođu.

žena:

moguće da znam da je čovek rođen da bude nešto, i ako pokuša da bude drugo, neće biti uopšte.

moguće da znam toliko puta noću da se probudim, a da se ne budim ujutru umorna.

moguće da ću nekad da volim manje, nekad više, ali ću da volim stalno.

moguće opet ću piškiti gde stignem.

majka:

moguće da znam da sam svakim danom samo sve starija.

moguće da znam sve što krijem, jednom ću da kažem unucima.

moguće da nikad neću hteti da odem odavde, makar me pamet izdala.

moguće još jedan život da mi ponude prihvatila bih sve poslove, obišla bih sve gradove, ljubila bih sve gadove, a decu bih sačuvala i prenela iz ovog života, ovako matore, da dođu jednom godišnje i zagrle me za rođendan.

4. muškarac i brat u avionu - kraj**muškarac:**

seli smo u avion

moj brat i ja

gledali smo beograd
koliko je zapravo mali
kad mu vidiš samo tlocrte
preleteli smo srbiju
za manje od dvadeset minuta
bugarsku za sat vremena
i tad je konačno progovorio
posle celog dana.

brat:

hoću da se vratim kući.

muškarac:

to će da te prođe
njih će to da prođe
već na letu
istanbul-šangaj
proći će čim vidiš nebudere
i azijske kako te gledaju
tako visokog
proći će te čim upoznaš
hotelske sobe
i njihove peškire u obliku labudova

i čokoladice na jastucima

proći će te

a onda ćeš zaboraviti šta je to uopšte

trebalo da te prođe

...

kad smo poleteli iz istanbula

već je spavao

nasmejao sam se

a onda

desilo mi se nešto

neobjašnjivo

zatvorio sam oči

nakon što nisam spavao

pedeset dva sata

na letu između beograda

i šangaja

sa svim presedanjima

pogledao sam na sat

bilo je četiri i trideset ujutru

čak i kroz prozorsko okno aviona

primetio sam

na zemlji su sva svetla bila ugašena

ceo grad je spavao

i onda sam zatvorio oči
sva lica koja sam video
bila su lica koja znam
ali sva ta lica koja znam
tek su se otkrila
pre nego što su okrenula glavu
dok su me gledala
video sam samo boje i oblike
samo linije i konture
ali kad su se okretala
tačno pre nego što ću im videti
samo kosu
tad su postajala lica
koja poznajem
i kako god da ih pogledam
vidim samo njihove obrise
sve dok se ne okrenu
i kad nestanu
tek ih onda vidim
jasno.